

I.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások
(a tantervi táblázatban szereplő minden tanegységről)

Az ismeretkör: Gazdaságtani ismeretek

Kredittartománya (max. 12 kr.):

Tantárgyai: 1) Közgazdaságtan mérnököknek, 2) Mikroökonómia és vállalatgazdasági folyamatok mérnököknek 3) Közgazdaságtan I. Mikroökonómia, 4) Közgazdaságtan II Makroökonómia, Mikro és makroökonómia

(1.) Tantárgy neve: Mikroökonómia MK3MIKRM04GX17	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ² : 1,9 (kredit%); 33%-67%	
A tanóra ¹ típusa: <u>ea. / szem.</u> / gyak. / konz. és óraszám: 42 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² : csoportfeladatok-csoportmunka	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁴ (ha vannak): csoportfeladatok-csoportmunka	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A hallgatók betekintést nyernek a közgazdaságtan alapjaiba, megismerik a főbb közgazdasági összefüggéseket a mikroökonómia területén belül. Elsajátítják a kereslet és kínálat, és a piaci összehangoló mechanizmusait, a fogyasztói magatartás elméletét. A kereslet rugalmassági együtthatói, és típusai. A kereslet ár rugalmassági együtthatók és az árbevétel kapcsolatát. A vállalati magatartás, termelés, termelési tényezők optimális felhasználásnak elméleti elemzése mellett elsajátítják a költségek fajtáit, a profitmaximalizálás feltételét. A piaci verseny fő sémái (piaci szerkezetek). Kompetitív piac, a tökéletes verseny felbomlása, tökéletlen verseny kialakulásának okai. A pénz(-tőke) értéke az időfolyamatban (intertemporális döntések).	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: 1. William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2012): Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 0591607 Ajánlott irodalom: 2. Hal R. Varian (2016): Mikroökonómia középokon Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 059 1805	

¹ Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

3. Kopányi Mihály (szerk.) (2009): Mikroökonómia. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 058 5675.
4. Kerékgyártó György (2008): Mikroökonómia mérnököknek és műszaki menedzsereknek. Műegyetemi Kiadó, Budapest. 2008.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket.
- Ismeretekkel a műszaki alapokon nyugvó költség-haszon elvű elemzés módszereiről és eszközeiről.
- Átfogóan ismeri a gépészeti szakterülethez szervesen kapcsolódó közgazdasági szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.
- Ismeri a szakterülethez szervesen kapcsolódó gazdasági szakterületek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

b) képességei

- Képes csoportban dolgozni, valamint csoportbeli státuszát elfogadni, azzal azonosulni
- Képes projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.
- Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni.

c) attitűd

- Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
- Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
- Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.
- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotonitűréssel rendelkezik.
- Megszerzett műszaki ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására.

d) autonómiája és felelőssége

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
- Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen műszaki, valamint gazdasági és jogi) szakterület képzett szakembereivel is.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. T. Kiss Judit, egyetemi docens, Phd**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Török László**

kód: MK3MIKRM04GX1 7		köv : k	tantárgy megnevezése: Mikroökonómia		tantárgy típusa: kötelező	tanszék: MMVT
óraszám: 1/2/0		nyelve: magyar	kre dit: 4	tantárgyfelelős: Dr. T. Kiss Judit	kurzusok oktatói: Dr. T. Kiss Judit, Dr. Török László	előkövetelmény(ek) kódja: -
hét			előadás		gyakorlat	
0.			Regisztrációs hét			
1.			A közgazdaságtan és a mikroökonómia alapfogalmai Mikroökonómia elemzési eszközei (összehasonlító elemzés, egyensúlyi elemzés, korlátozott optimalizálás), modellek a közgazdaságtanban. Alapfogalmak (a közgazdaságtan tárgya, erőforrások, ráfordítások, kibocsátás, szükségesség, gazdasálgodás). Elemzési eszközök. A hatékonyság. Gazdasági problémák.		Csoportos/egyéni feladatok megoldása: Bevezető feladatok, egyéni keresleti függvény, piaci keresleti függvény származtatása.	
2.			A piaci mechanizmus elemei (a kereslet, a kínálat és az ár) és azok kölcsönhatásai. A keresleti és kínálati görbék, azok eltolódásai, egy adott termék piaci egyensúlya. Egyéni és piaci keresleti (kínálati) görbe.		Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Keresleti és kínálati függvény, illetve azok eltolódásai, a piaci egyensúly meghatározása. A fogyasztói többlet vizsgálata.	
3.			A fogyasztói magatartás A fogyasztói magatartás elemzése – a hasznosság-elmélet. A hasznosság kardinális értelmezése. A hasznosság és a kereslet összefüggései (az egyéni és piaci keresleti görbe származtatása). A fogyasztói többlet értelmezése. Az optimális jószágkombináció (jószágkosár) feltétele a kardinális elméletben.		Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: határhaszon, telítettségi pont meghatározása, az optimális jószágkosár meghatározása.	
4.			A kereslet jellemzése, a kereslet rugalmassági együtthatói Kereslet és kínálat, piaci egyensúly. A kereslet ár-, keresztár- és jövedelemrugalmasságának fogalma. A kereslet árrugalmasságának szerepe az árpolitikában, az árváltozás hatása az árbevételre. A kínálatrugalmasság fogalma. A rugalmasság hatása az adóterhek viselésére.		Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: kereslet ár-, keresztár- és jövedelemrugalmasság együtthatóinak a meghatározása. A mutatók értelmezése.	
5.			A termelés elmélete A termelés elmélete. A termelési függvény és a hozzákapcsolódó fogalmak. A termelési tényezők felhasználásának optimalizálása a termelési függvény segítségével, adott költségkeret és tényezőárak esetén. A költségkeret és a tényezőárak változásának hatása az optimális tényezőkombinációra.		Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Optimális tényezőkombináció vizsgálata, adott költségkeret és adott tényezőárak mellett.	
6.			A termelés elmélete A termelés költségei. A költségek elemzése a kibocsátás függvényében. A határ- és az átlagköltség kapcsolata. A rövid távú költségfüggvények ábrázolása a növekvő és csökkenő hozadéki szférák figyelembe vételével. A hosszú távú költségfüggvények lényege. Használódási költség fogalma.		Zárthelyi dolgozat I.	
7.			rajzhét a tanév időbeosztásától függően			
8.			Profitmaximalizálás a kibocsátás függvényében általános feltételek mellett és a kompetitív piaci viszonyok között (a kompetitív piac, azaz a tökéletes verseny jellemzői). A határköltség és az egyéni kínálati görbe összefüggése kompetitív cég esetén (fedezeti és üzembeszárasi pon-		Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Határköltség és átlagköltségek vizsgálata és számítása. Költségfüggvények vizsgálata, fedezeti és üzembeszárasi pont meghatározása. Kompetitív vállalat profitmaximalizálásának elemzése.	

	tok).	
9.	Vállalati formák, a vállalatok érintettjei, céljai. A vállalatok tevékenységrendszere Az egyéni és piaci kínálati görbe összefüggése. Profitmaximalizálás és költségminimalizálás. Költség-haszonelemzés, Beruházások gazdaságossági vizsgálata.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: Piaci kínálati görbe származtatása, profitmaximalizálás és költségminimalizálás.
10.	A piaci verseny fő sémái (piaci szerkezetek). A tökéletes verseny felbomlása, tökéletlen verseny kialakulásának okai. A monopólium. A monopólium profitmaximalizálásának feltétele. A profitmaximum ábrázolása a keresleti, határbevételi és a költségfüggvények segítségével.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A monopólium profitmaximalizálása I. Prezentációs lehetőség.
11.	A monopólium kínálati magatartása és árpolitikája (haszonkulcsos árképzés, árdiszkrimináció). A monopólium társadalmi hatékonysága rövid és hosszú távon. A monopólium szabályozásának szükségessége.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: A monopólium profitmaximalizálása II. A tökéletes verseny és a monopólium összehasonlítása. Prezentációs lehetőség.
12.	Vállalati stratégiák, piaci belépési korlátok. Az oligopol piac sajátosságai. Az oligopólium és az összejátszás lehetősége és szükségessége. A kartell sajátosságai. Az oligopólium társadalmi hatékonysága. A differenciált termékek sajátosságai.	Az előadás anyagához kapcsolódó csoportos/egyéni feladatok megoldása: ismétlődő feladatok megoldása. Prezentációs lehetőség. A tökéletes verseny, a monopólium, és az oligopol piac összehasonlítása.
13.	A termelési tényezők (erőforrások) piaca. A hatékony adók. Tartós bérkülönbségek és diszkrimináció a munkapiacra. A tőkepiac (a tőke fajtái, hozadék és kamat, befektetés).	Zárthelyi dolgozat II.
14.	rajzhét a tanév időbeosztásától függően	
	számonkérési módok: Zárthelyi dolgozatok megírása, a gyakorlatokon team feladatok megoldása, előre kiadott témákból prezentációs lehetőség.	
	Kötelező és ajánlott irodalom: 1. William D. Nordhaus - Paul Anthony Samuelson (2012): Közgazdaságtan. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 0591607 2. Hal R. Varian (2016): Mikroökonómia középfokon Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 059 1805 3. Kopányi Mihály (szerk.) (2009): Mikroökonómia. Akadémiai Kiadó Zrt., Budapest. ISBN: 978 963 058 5675. 4. Kerékgyártó György (2008): Mikroökonómia mérnököknek és műszaki menedzsereknek. Műegyetemi Kiadó, Budapest. 2008.	
	Az aláírás és vizsgára bocsátás különleges feltételei: Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott team feladatok helyes megoldása.	
	Teljesítményértékelés: - A zárthelyi dolgozatok és a team feladatok (prezentáció) alapján megajánlott jegy, egyébként - írásbeli vizsga	

Debrecen, 2017. május 28.